

Reception

Velkomst

Så oprandt dagen. **16. september 2025**. En dag som bevaringsforeningens bestyrelse har glædet sig til at kunne fejre sammen med jer. En dag, hvor bevaringsforeningen for præcis 50 år siden blev stiftet. Og hvor en lang række personer efterfølgende har holdt liv i foreningen.

Velkommen til **fejring af bevaringsforeningens 50 års jubilæum**. En fejring som bliver skudt i gang i dag. Og som først slutter på søndag. Programmet for ugen kommer jeg tilbage til senere.

Jeg hedder **Henning Jensen** og er **formand for bevaringsforeningen**.

I dag – den 16. september i 1975 – var der efter forudgående drøftelser og arbejde for at få etableret en bevaringsforening, stiftende generalforsamling på Højskolehjemmet i Varde. **Højskolehjemmet eksisterer ikke. Men det gør bygningen**. Og det er jo det bevaringsforeningens arbejde går ud på: at påvirke så bygninger bevares. Måske med nyt indhold. Men bevares i det ydre.

Om lidt vil give ordet til **Sandie Eis Ravn**, som i egenskab af **formand for Kultur og Fritidsudvalget** har indvilget i at holde åbningstalen. En åbningstale som dels åbner for udstillingen her i lokalet, men også er en åbning af bevaringsforeningens jubilæumsuge.

Og hvorfor er det så Sandie Eis Ravn, der holder åbningstalen, vil nogen måske spørge. I nu 50 år har bevaringsforeningen mest været knyttet til den tekniske forvaltning og til det politiske udvalg, som varetager bygninger og den fysiske planlægning. Men det er egentligt underligt, for **bygningsbevaring er jo også en sikring af kulturarv**.

Når man smager lidt på ordet kulturarv, kan man jo godt se, hvorfor vi i bestyrelsen finder det vigtigt, at vi også ses som en del af kommunens kulturelle område.

Vores kulturminister har for nyligt haft fokus på den immaterielle kulturarv. Og vi havde da også inviteret ministeren til at deltage med en tale. Men vi vidste nok på forhånd, at det nok ikke var en mulighed. Men vi forsøgte.

Og hvad er immateriel kulturarv? **Immateriel kulturarv er den del af et samfunds kulturarv, som ikke består af genstande og steder, men af levende kulturel praksis. Det kan fx være i form af særlig viden og traditioner.** Immateriel kulturarv omfatter **alt fra håndværksmæssig kunnen til fejring af højtider, madlavningstraditioner og mange andre skikke.** I international sammenhæng er begrebet særligt blevet kendt i forbindelse med UNESCO's Konvention af 17. oktober 2003 om beskyttelse af den immaterielle kulturarv.

Men vi har ikke svigtet det tekniske område ved at spørge Sandie Eis Ravn. Vi **har også spurgt formanden for Plan og Teknik udvalget, Preben Friis- Hauge**, men han havde desværre ikke mulighed for at deltage. Og **næstformanden for udvalget Søren Laulund** kunne heller ikke.

Men nu hvor der forhåbentligt er skabt klarhed, vil jeg give ordet til Sandie Eis Ravn.

Efter tale

Tak til dig Sandie for at du på fin vis har fået åbnet for vores markering af at bevaringsforeningen har holdt stand i 50 år. Og for et forhåbentligt fremtidigt samarbejde med kultur og fritidsområdet.

Gitte Degnemark

Den næste, der vil sige et par ord, er Gitte Degnemark. Gitte Degnemark kender nogle af jer måske som **lokal kunstner med atelier i Fiskergade**. Ja, lige her rundt hjørnet.

Jeg mødte Gitte i forbindelse med **udgivelse af Vestjydske fortællere**, hvor vi begge har fortællinger i den sidste udgave. Snakken kom så bl.a. ind på, at bevaringsforeningen kunne fejre 50 år i 2025 og om Gitte måske kunne lave en plakat.

Det er nu sket. En rigtig flot plakat synes jeg. Gitte vil nu fortælle jer, hvad I kan se, hvis I går på opdagelse i plakaten. Ordet er dit Gitte.

Bevaringsforeningens historie

Som sagt i min indledning blev bevaringsforeningen stiftet i 1975. Men forud var der pågået mange drøftelser. Jeg vil her vise nogle af de ting vi er faldet over ved research i Varde lokalarkiv. Avisartikler, som I vil kunne læse på vore plancher her i lokalet og på Torvet.

Visning af bevaringsforeningens plancher

Bevaringsforeningens bestyrelse i dag sidder således på skuldrene af en lang række foretagsomme folk, der som os, har brændt for bevaringstanken. Og en forening, der begyndte som en **forening for Varde By**, kort tid efter udvidet til at omfatte **hele Varde Kommune** og fra 2007 til at omfatte **hele den 'nye' kommune**.

Men hvad laver bevaringsforeningen vil nogen måske spørge?

Ud over månedlige bestyrelsesmøder har vi nedsat en række udvalg.

Aktivitetsudvalget

står for at arrangere udflugter, foredrag, udpegning og overrækkelse af rosepris og andre aktiviteter.

Bygge- og planudvalget

giver høringsvar i de sager vi som høringsberettiget forening får fra kommunen.

Bevaringsprisudvalget

består af to personer udpeget af bevaringsforeningen, to byrådsvalgte personer og en ekstern konsulent – står for at fremfinde og udvælge af emner til årets bevaringspris.

Varde Bevaringsfond

består af to personer udpeget af bevaringsforeningen, to byrådsvalgte personer og en udpeget af Varde Museerne – står for administration af fondens midler, der primært består i udlån til istandsættelse af bevaringsværdig bebyggelse og hjemtagning af lån ved ejeskitte.

Mediekontaktudvalg

forestår pressekontakt.

Web-ansvarlig

står for vedligehold af foreningens hjemmeside.

Facebook-ansvarlig

står for vedligehold af foreningens Facebook-side.

Visning af bevaringsforeningens hjemmeside

Visning af bevaringsforeningens facebookside

Og hvad er det så man kan se og høre i jubilæumsdagene?

Visning af jubilæumsugens program

Jeg vil her benytte lejligheden til at sige tak til **Poul Erik Bech Fonden** for stor støtte til bevaringsforeningen. Både til denne jubilæumsafvikling. For uden den støtte kunne dette arrangement ikke have ladet sig gøre. Men også for den støtte, fonden har givet gennem årene. Som jeg har forstået det, har bevaringsforeningen og Varde Bevaringsfond gennem tiden fået i omegnen af 2 mio kr. Så en stor tak for opbakningen.

Der skal dog også lyde en tak til **Samlingskraft og til Sparekassen for Nørre Nebel og omegn**, for økonomisk støtte til afvikling af jubilæumsugen.

En tak til **Gitte Degnemark** for at sige ja til idéen om at lave en jubilæumsplakat. Til **biblioteket**, som lægger et eller andet frem på biblioteket. Har ikke haft tid til at se, hvad de har fundet frem. Tak til **Lokalhistorisk Arkiv i Varde** for hjælp med at fremfinde materiale til bevaringsforeningens historiefortælling. En fortælling der forhåbentligt fortsætter mange år endnu, men som på de viste plancher desværre ikke fører foreningen helt op til 2025.

Også en tak til **Grundejerforeningen Vejers Strand** for samarbejde og ihærdige forsøg på at redde nogle af de gamle sommerhuse.

Også en tak til medlemmerne af vores aktivitetsudvalg **Jarne og Gitte**, som har lagt kræfter i gennemførelse af jubilæumsugen.

Og sidst, men ikke mindst en tak til **medlemmerne af vores forening**. For uden medlemmer ingen forening.

Inden jeg giver ordet til By & Land og Danmarks Kulturarv vil jeg vise den ene af i alt 3 film bevaringsforeningen fik lavet for snart to år siden. Film der ved første fremvisning gav en fyldt biografsal og ved næste visning en næsten fyldt sal. Alle 3 film vil blive vist her i lokalet i løbet af jubilæumsugen.

Filmene forsøger at **synliggøre egnens arkitektur og kulturhistorie** – og viser værdien i og vigtigheden af, at **byens og oplandets historiske bygninger bevares og forskønnes** istedet for ved **nedrivning** at vores fælles kulturarv **fjernes for bestandigt**.

Promovering af foreninger

By&Land

Bevaringsforeningen i Varde er ikke alene. Vi er en del af et landsdækkende netværk af bevaringsforeninger, som er samlet i Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur. I daglig tale kaldt By&Land. De af jer, der er medlem af bevaringsforeningen, kender til bladet, som vi modtager 4 gange årligt. Det er By & Land som står bag dette blad. Et blad som jeg har hørt flere nævne som nærmest uundværligt. En del af jeres medlemskontingent går til By&Land, så de udover at udgive medlemsbladet kan hjælpe os, hvis vi får brug for det og også kan rejse sager landspolitisk. Og i år havde vi den glæde sammen med By & Land, at arrangere deres årsflugt, som var til Varde.

Vi har fået **sekretariatschef Stefanie Høy Brink** til at komme og fortælle lidt om foreningens arbejde. Håber ikke at jeg har sagt noget af det du vil sige.

Spørgsmål?

Danmarks Kulturarv

Danmarks Kulturarv er et relativt nyt skud på stammen, hvis man kan bruge det udtryk. Så hvem er Danmarks Kulturarv og hvad beskæftiger I jer med?

Det har vi fået Anne Midtgaard Jønsson, Niklas Færch og Henrik Horup til at fortælle lidt om.

Spørgsmål?

BEVARINGSFORENINGEN FOR VARDE KOMMUNE

Der er nu en pause inden de, der er tilmeldt, kan gå til foredrag og efterfølgende jubilæumsmiddag lige her tilstødende hos Von Lügenhals.

De, der ikke skal til foredrag kan bese udstillingen inden vi lukker lidt før kl. 18.